

ПРЕДГОВОР ЗА ПРЕВОД ШВАЈЦАРСКОГ ЗАКОНИКА О ОБЛИГАЦИЈАМА

1. — Швајцарски законик о облигацијама донесен је 21. јуна 1881, а ступио је на снагу 1. јануара 1883. Њиме је у Швајцарској започето изједначење приватног права, које је до Устава од 1874. било потпуно у надлежности кантона, те је за доношење ма ког заједничког закона из те области постојао само један пут: споразум кантона, без надгласавања.

Постојање разних правних система у оквиру исте државе повлачи уопште са собом разне и велике незгоде, нарочито у држави мале територије као што је Швајцарска, где је народ од непуна три милиона лица живео под двадесетшест различитих законодавстава. Те незгоде осећале су се највише у области трговине и промета уопште, и због тога се одмах после доношења Устава од 1848, који је појачао и проширио надлежности Савеза и његових органа, појавила тежња за изаједначењем неких делова права које се тиче промета, иако сам Устав није давао никакву надлежност Савезу у области приватног права. Почело се радити прво на изједначењу меничног права, а одмах затим и трговинског права, али се одмах приметило да промет не интересује само трговце и друге привреднике, већ и остале грађане. Због тога су после првих покушаја радови на изједначавању обухватили не само материје које спадају у трговинско право, него и неке материје из области облигационог права. У време доношења Устава од 1874. била је сасвим сазрела мисао да трговинско право не треба одвајати од општег облигационог права, и када је тим Уставом стављено у надлежност Савеза доношење једног општег законика о облигацијама, приступило се дефинитивно припремању једног таквог законика.

Било се почело још раније, као што сам поменуо са меничним правом. Године 1856. био је на конференцији, којој су присуствовали представници неколико кантона, израђен пројект јединственог меничног закона, према угледу на Немачку уредбу

о меници. Пројект није био прихваћен уговором између кантона, али је неколико кантона донело своје законе о меници према том пројекту.

Ове тежње добиле су нов импулс када је 1861. био довршен пројект Немачког трговинског законика. Августа 1862. Савезно веће било је поверило професору Универзитета у Берну *Minsingeri* да изради пројект трговинског законика који би обухватио и менично право. Израђени кројект је објављен 1864, пошто га је претходно претресла једна комисија. Претварање овог пројекта у закон није ни покушано, пошто је то било могуће само тешким путем споразума између кантона.

У међувремену био је објављен 1868. пројект Општег немачког законика о дуговинским односима, познат је под именом Дрезденског пројекта, и пред очекиваном ревизијом Устава којом је Савез требало да добије извесну законодавну надлежност, кантони су се били споразумели да позову Савезно веће да приступи изради једног општег законика о облигацијама. Савезно веће је поверило и ову мисију професору *Мунцингеру*, који је завршио пројект 1871.

Нови Устав од 19. априла 1874. ставио је у надлежност Савеза и „законодавство о свему што се тиче трговине и промета покретних ствари (облигационо право са трговинским и меничним правом)“. После ове реформе приступило се поново изради пројекта законика о облигацијама, пошто је у међувремену аутор ранијег пројекта, професор *Мунцингер*, био умро. Пројект је дискутовала једна комисија стручњака, па је затим 1877. био изложен јавној дискусији, после чега је 1879. састављен дефинитиван пројект. Са извесним модификацијама текст овог пројекта прихваћен је 14. јуна 1881, и постао Законик о облигацијама.

Законик о облигацијама од 1881, имао је, заједно са прелазним одредбама, 904 члана. Он је био подељен на три дела: у првом делу биле су опште одредбе о облигацијама, а у другом одредбе о појединим уговорима, — укупно 551 члан. Трећи део обухватао је материју о трговинским друштвима, о хартијама од вредности и о фирмама, — чл. 552 — 880. Прелазне одредбе обухватале су чл. 881 — 904.

2. — Швајцарски законик о облигацијама претрпео је више измена од којих су прве две биле врло дубоке.

Прва знатна измена Законака извршена је после доношења швајцарског грађанског законика. Надлежност Савеза у области законодавства била је проширена ревизијом Устава од 13. новембра 1898. на цело грађанско право, после чега се приступило изради јединственог Грађанског законика. Пројект Грађанског законика израдио је професор универзитета *Еуген Ху-*

бер, и, после опсежних дискусија, Грађански законик је донесен 10. децембра 1912. Грађанским закоником није била обухваћена материја облигационог права. Она је и даље остала у Законнику о облигацијама, али је тај Законик сада ваљало подвргнути ревизији и ускладити га са Грађанским закоником. Због тога је за ступање на снагу Грађанског законика био одређен 1. јануар 1912; рок од четири године требало је да послужи не само за проучавања Грађанског законика и за извршење потребних припрема за његово спровођење у живот, него и за ревизију Законика о облигацијама. Пошто је овај Законик био донесен много раније и пре постојања заједничког Грађанског законика, те није био замишљен као део јединственог грађанског права, било је у њему неких материја које су сада биле уређене у Грађанском законнику, а с друге стране, из разних узрока, у њему се нису налазиле одредбе за неке материје које би по природи ствари требало да буду обухваћене њиме. Најзад, и нарочито, било је у њему одредби које је према искуству стеченом у пракси ваљало изменити, те је због тога требало подвргнути преради цео Законик.

Рад на ревизији Законика о облигацијама започет је још пре доношења Грађанског законика. Редактор Грађанског законика, Е. Хубер, био је израдио један ревидирани пројект Законика о облигацијама, који је крајем 1904. године претресала једна ужа комисија, и који је 1905, био поднет на озакоњење. Првобитно се хтело да ревизија Законика о облигацијама буде спроведена заједно са доношењем Грађанског законика, али се од тога морало одустати. Један од главних разлога за то био је што је предложеним текстом била предвиђена темељна измена одредби које се односе на уговор о раду, а којима нису били задовољни ни раднички ни послодавачки кругови. Због тога је био донесен само Грађански законик, па је после тога пројект Законика о облигацијама упућен једној комисији експерата, која је имала да га претресе у сарадњи са представницима „заинтересованих политичких и социјалних група“. Комисија је заседала у неколико махова 1908. и 1909, и пошто је извршена нова редакција текстова према њеним закључцима, пројект је поднет на озакоњење 1909. Али су и тада неке одредбе пројекта између осталих и оне о правима и обавезама из уговора о раду, биле повод размимоилажењима у законодавним телима. Најзад, после савладаних тешкоћа, ревидирани Законик прихваћен је 30. марта 1911, објављен 5. априла исте године, а одређено је да ступи на снагу истовремено кад и Грађански законик, 1. јануара 1912.

Ревизијом од 1911. била су обухваћена само прва два дела Законика, а ревизија трећег дела остављена је за доцније. То

је урађено нешто због краткоће времена, а нешто и због убрзане еволуције идеја у области трговинског права у то време и због потребе трговине да неке од његових материја, као на пр. меница и чек, буду униформно уређене на међународном плану. У трећем делу законика били су укинута чл. 716—719 у којима су биле одредбе о удружењима, пошто је та материја била детаљно уређена у чл. 60—79 Грађанског законика; место ових чланова остало је празно, те је после чл. 715 долазио чл. 720. Били су укинута и чл. 881—904 у којима су биле прелазне одредбе, које су биле постале беспредметне; место њих биле су донете нове прелазне одредбе I и II. Чланови ревидираних делова добили су нову нумерацију, али њихов укупан број — 551 — остао је исти као раније, тако да се стара нумерација неревидираног дела настављала без прекида.

3. — За време тога рада на ревизији Законика о облигацијама било се поставило питање односа овог Законика према Грађанском законнику: да ли одредбе Законика о облигацијама треба укључити у Грађански законик и тако направити један потпун Грађански законик, са јединственом нумерацијом његових чланова, или оставити Законик о облигацијама као посебан закон, поред Грађанског законика са засебном нумерацијом. Грађански законик има 970 чланова и подељен је у четири књиге: прва садржи одредбе о лицима у праву; друга о породици; трећа, о наследству; четврта, о стварним правима. Једни су били мишљења да би чланове Законика о облигацијама требало укључити у Грађански законик као књигу пету, настављајући нумерацију књиге четврте, док су други сматрали да они треба да остану засебни законици. Било је и мишљење да се унесу у Грађански законик, као његова књига пета, са продужењем нумерације књиге четврте, само прва два дела Законика о облигацијама, који су садржавали опште одредбе и одредбе о појединим уговорима (чл. 1 до 551), а да се све остало уреди посебним законима, ван Грађанског законика. На крају је одлучено да се Законик о облигацијама сматра као књига пета Грађанског законика, али да остане посебан закон са посебном нумерацијом чланова, те је приликом публикације означен као „Савезни закон о допуни Швајцарског грађанског законика (књига пета: Облигационо право)“.

4. — После извршене ревизије прва два дела Законика настављен је рад на припремама ревизије његовог трећег дела. Припремање те ревизије било је такође поверено професору Е. Хуберу. На основу Хашког пројекта о јединственом закону о меници од 1910. и 1912. био је предложен 1914. нови текст одредаба Законика о меници, а 1920. стављен је пројект текста којим се ревидира цео трећи део Законика. У међувремену

биле су извршене измене одредаба о трговинским друштвима и задругама једним закључком Савезног већа од 8. јуна 1919. После јавне дискусије пројекта од 1920. саастављен је 1923. нови пројект ревизије, који је затим претресала једна стручна комисија док је засебна комисија радила на делу о меничном праву. Израђени пројект обухватао је ревизију целог трећег дела (ранији наслови 24 — 33, чл. 552 — 880. и уређивао је ове материје: трговинска друштва задруге, трговачки регистар, фирму, трговачко књиговодство и хартије од вредности), и поднет је на озакоњење 1928. Пошто су после тога биле одржане у Женеви 1930. и 1931. две међународне конференције о меници и чеку, на којима су постигнути споразуми о јединственим законима о меници и чеку, део пројекта који се односи на меницу и чек повучен је и замењен текстовима израђеним на основу женевских споразума. Овај пројект је озакоњен 18. децембра 1936, а ступио је на снагу 1. јула 1937.

Другом ревизијом знатно је повећан обим Законика. Део трећи Законика, подељен је на три дела, те је тиме цео Законик добио нову поделу, коју и данас има: пет делова место ранија три дела. Чланови последња три дела добили су нову нумерацију, почев од 552.

5. — Законик о облигацијама претрпео је после ревизије од 1911. и 1936. још шест значајних делимичних модификација: два његова наслова и једно поглавље потпуно су преуређени, једно ново поглавље је додато, а два поглавља су претрпела измене и допуне.

Прво су Законом од 20. децембра 1939, који је ступио на снагу 1. јула 1942, сасвим измењене одредбе наслова 20 (чл. 495 — 512), и тиме преуређено јемство.

Затим је Законом од 4. фебруара 1949, који је ступио на снагу 1. јануара 1950, допуњен Законик одредбама о уговорима о агентури, који дотле није био уређен у Законнику. Наслову 13-ом, о налогу, додато је потпуно ново, четврто поглавље о том уговору (чл. 418а — 418в).

Даље, Законом од 1. априла 1949, који је ступио на снагу 1. јануара 1950, измењена је глава друга, наслова 34-ог (чл. 1157 — 1186), о заједници поверилаца ималаца обвезница јавно расписаних зајмова. Ова је материја била раније уређена једном уредбом од 20. фебруара 1918, која је била више пута мењана. Приликом ревизије од 1936. унесена је у Законик о облигацијама.

Исто тако, Законом од 23. марта 1962, који је ступио на снагу 1. јануара 1963, измењена је и допуњена глава четврта наслова 6-ог о посебним врстама уговора о куповини и продаји (чл. 222 — 236) тако што је, уместо чл. 226 и 227 који су овим

Законом укинуги, унето 22 нове одредбе о продаји на почек, од којих се један део (чл. 226а—226м) односи на продају на отплату, а други (чл. 227а—227и) на продају уз претплату.

Затим, Законом од 24. јуна 1970, који је ступио на снагу 19. децембра 1970, допуњена је глава прва наслова 8-ог о закупу ствари (чл. 253—274) новим одредбама (чл. 267а—267ф) које детаљније уређују односе који настају поводом отказа уговора о закупу.

Најзад, Законом од 25. јуна 1971, који је ступио на снагу 1. јануара 1972, сасвим су измењене одредбе наслова 10 (чл. 319—362) и допуњене низом нових одредаба које су удвостручиле обим и садржински из основа преуредиле овај наслов, који се односи на уговор о раду.

б. — Овом сумарном прегледу рада на изменама Законика о облигацијама треба додати да су неке измене у њему учињене такоређи узгред. Разним специјалним законима донесене су посебне одредбе са ограниченим доменом примене о неким питањима која су била начелно уређена у Законнику. Ти закони нису мењали непосредно одредбу Законика о облигацијама, те нису ни ушле у његов склоп, или је то било само изузетно и делимично. Уређујући независно неку материју они су, ретко непосредно, а више посредно, допунили неке његове одредбе, или изменили њихов домашај, или донели потпуно нове одредбе, независно од Законика.

То је појава која се опажа мање или више у свим законодавствима, која је постала честа последњих деценија. Деветнаести век био је обележен тежњом за изједначењем права и доношењем општих и систематских кодекса, начелних и свеобухватних одредаба. Промене у односима, изазване великим техничким напретцима и њиховим последицама, захтевају доношење посебних прописа; отуда данас све већи број специјалних закона у свим земљама, намењених задовољењу одређених нових захтева и потреба. После генерализања и кодификовања сада присуствујемо утврђивању посебности и издвајању. Та се појава примећује и у швајцарском законодавству. И тамо је донесен низ специјалних закона ради уређења појединих материја у којима се, поред других, срећу и елементи грађанског или привредног права. Тако Законом о раздужењу пољопривредних газдинстава, од 12. децембра 1940, и Законом о одржању сеоске земљишне својине од 12 јуна 1951, предузете су разне мере ради постизања циљева обележених у њиховим насловима. Између осталог, њима је измењена садржина чл. 218 Законика о облигацијама у поглављу о продаји некретнина и додати су нови чл. 218бис и 218тер. Истим Законом о одржању сеоске земљишне својине измењен је у поглављу о закупу пољопривредног зем-

љишта наслов чл. 281 и додати су значајни чл. 281бис и 282тер. Законом о контроли закупнина и ограничењу права отказа, од 30. децембра 1953, посредно је ограничена примена чл. 259 и 267 Законика. Разним законима из области радних односа била су до 1971. године уређена многа питања независно од Законика о облигацијама. — Закон о ваздушној пловидби, од 21. децембра 1948, и Закон о поморској пловидби, од 23. децембра 1953, такође представљају примене специјалних закона који садрже одредбе о материјама које по својој природи улазе у оквиру Законика о облигацијама и Грађанског законика.

7. — Две темељне ревизије Законика који су га обухватиле целог и доцније његове делимичне измене и допуне потпуно су измениле његову физиономију. Он се сада састоји из 1186 чланова подељених у пет делова. Део први (чл. 1 — 183) садржи опште одредбе о облигацијама; у другом делу (чл. 184 — 551) налазе се одредбе о појединим врстама уговора. Ова два дела обухватају материје класичног облигационог права али и грађанског и трговинског. У трећем делу (чл. 552 — 926) су одредбе о трговинским друштвима и о задругама; у четвртном делу (чл. 927 — 964) одредбе о трговачком регистру, фирмама и трговачком књиговодству; у петом делу (чл. 965 — 1186) одредбе о хартијама од вредности.

8. — У Законнику о облигацијама налази се не само грађанско, него и трговинско облигационо право. У Швајцарској не постоји посебан трговински законик, као што је то случај у већини земаља. Спор о томе да ли треба да постоји засебан законик за односе у привреди, или да правила о тим односима буду обухваћена јединственим закоником, решен је у Швајцарској у корист јединственог законика. Али ако не постоји засебан трговински законик, то не значи да Швајцарска нема трговинско право, и да се то право не разликује у много чему од грађанског права. Привредни промет има своје одлике и своје потребе, различите од оних грађанског промета. Али су начела која владају у њима иста и због тога је редакторима Законика о облигацијама било могуће да их уреде паралелно. То је учињено на тај начин што је постављено опште правило које треба да важи и у једном и у другом промету, ако нема других одредаба за њега. Иначе, ако у привредном промету треба да важи што друго, то је нарочито речено, као напр. у чл. 104, 191, 212. Поред тога засебно су уређене посебне установе трговинског права, као и неке установе грађанског права. Тиме се избегло доношење засебног законика за уређење привредних односа. У пракси се показало не само да систем јединственог Законика о облигацијама нема незгода, него да он омогућава корисно приближавање грађанског и трговинског прометног права.

9. — Швајцарски Законик о облигацијама израћен је под претежним утицајем немачког законодавства и немачке правне науке. Исте ове воће имали су углавном, иако су мање ишли за њима, и аутори његове прве ревизије. Али су они некад само тражили инспирацију у тим изворима, а инспирација није имитација. Однос између Швајцарског законика и његових немачких извора описан је у једном извештају Савезног већа од 3. марта 1905, који је донесен у току рада на првој ревизији законика: „Наш Законик од 1881. почива великим делом на Дрезденском пројекту од 1866, који се може сматрати као извор Немачког грађанског законика. Дрезденски пројект је знатно побољшан у току радова на немачкој кодификацији и ми га сада више не би могли узети за узор; пре би требало да се инспиришемо садашњим немачким грађанским законодавством, ако бисмо хтели да за наше облигационо право прихватимо резултате модерне науке. Могли смо дакле, ослањајући се на облигационо право Немачког грађанског законика искористити све успеле новине које је он донео, а одбацити све што је искуство већ осудило. Ми то нисмо урадили јер би то значило без довољно разлога изазвати поремећаје у неким установама које су потпуно прихваћене од народа. Немачки грађански законик је сасвим скорашњег датума, судска пракса и теорија које су га примениле и објашњавале још су у фази лутања неизбежних у сваком почетку, тако да није било саветно имитирати овај Законик. Ако смо 1881. добро урадили што смо за трговинско облигационо право чинили позајмице из Немачког законодавства, данас би била погрешка ако бисмо кренули путем јединствене имитације.“

10. — Редактори Законика о облигацијама водили су рачуна о томе да његова материја интересује све грађане, јер садржи правила за односе свакодневног живота, друштва и сваког грађанина понаособ. Зато су се старали да Законик учине разумљивим сваком грађанину, што се види и из језика Законика и примењене технике.

Законик је писан прилично једноставно, речима текућег језика. То је први услов да би закон био приступачан народу. Истом циљу тежио је и В. Богишић када је састављао Општи имовински Законик за Црну Гору, а исто су хтели и редактори Руског грађанског законика од 31. октобра 1922. У тој својој тежњи редактори Законика о облигацијама сукобили су се са потребом да Законик буде не само јасан, него и прецизан. Прецизност се може постићи стручном терминологијом, али је онда закон неразумљив за лаике. Њима је ближе нестручно изражавање, али то смета стручњацима јер оставља више могућности за различита тумачења истог текста.

Познато је како се В. Божишић довијао да би измирио све супротности и да би постигао да одредбе Општег имовинског законика буду истовремено и свакоме разумљиве и прецизне. Он је у првих пет делова Законика (чл. 1—766) описао поједине институције и поставио за сваку конкретна правила. Тек у шестом делу Законика, у чл. 767—986 он је објаснио главне појмове и дао општија и апстрактнија правила, под насловом „Објашњења, одређења, допуње“ а у последњем разделу овог дела (чл. 987—1031) додао је још и „неке закоњачке (правничке) изреке и поставке које, иако не могу закона ни преиначити ни замијенити могу му, ипак, објаснити разум и смисао.“ Такав начин олакшава учење права из закона; он се наметао у земљи у којој у време његовог доношења није било довољно стручних правника. Али се у пракси показало да је од тога било мање користи него што се очекивало, и позвани су се жалили да је садржина Општег имовинског законика мало позната грађанима. И то је разумљиво. Јер, ма како да је популарно и лако изложен један правни систем, он остаје систем појмова и правила, чије макар површно упознавање тражи велики и трајан напор од сваког, а нарочито од онога који се сличним радом није бавио.

Редактори Швајцарског Законика о облигацијама радили су у различитим приликама: они нису писали закон за неправнике и нису нарочито избегавали стручну терминологију. Али су били умерени и нису тежили за детаљном прецизношћу као редактор Немачког грађанског законика. Иако је састављен под великим утицајем немачког права и по угледању на прописе тог права, а и његове ревизије извршене под утицајем са те стране, он се споља битно разликује од Немачког грађанског законика. Док се Немачки грађански законик изражава на врло апстрактан начин, тако да неке његове одредбе личе на шифре, Швајцарски грађански законик о облигацијама показује тежњу ка што већој конкретности. Он се служи кратким и јасним формулама. Сваки став редовно има само једну реченицу, која изражава потпуно одређену мисао. Затим, одредбе Швајцарског законика о облигацијама не упућују бројевима на (одредбе других његових чланова, бар тога није било до задњих његових измена, док одредбе Немачког грађанског законика врло често упућују на одредбе других чланова, који опет упућују на друге, и некад иде то тако далеко да је тежи држати нит која их везује. — Нажалост, редактори доцнијих измена нису се држали ових правила, што није допринело јасности и прецизности текста — далеко од тога! Довољно је погледати гломазне одредбе о јемству (чл. 492 и сл.), донесене 10. децембра 1941, и поредити их са другим одредбама Законика, па да

се то увиди. Али, са овим изузецима, и говорећи уопште, формуле Законика о облигацијама су једноставне, што не значи да нису добро промишљене, и читају се са извесном лакоћом. У том погледу Швајцарски законик о облигацијама, као и Швајцарски грађански законик, овај нарочито, подсећа на Француски грађански законик од 1804, који је пример јасног и прецизног стила, јер изражава јасне и прецизне мисли, а који је један од мајстора стила, Стендал, читао сваког јутра да би унапредио свој стил. То, поред осталих његових квалитета, даје овом Законику нарочито место у упоредном законодавству и препоручује га особитој пажњи свих правника, а нарочито редакторима закона.

(Институт за упоредно право, Београд, 1976)

A SUMMARY

PREFACE TO THE SWISS CODE OF OBLIGATIONS

Following the history of the origin and amendments of the Swiss Code of Obligations, the author particularly distinguishes three points of general significance.

The first point is the importance of the establishment of uniform regulations in the field of transactions in federal states; without direct support in the Constitution in Switzerland, this tendency for such unification emerged during the middle of the nineteenth century.

The second point is the question of classification of the regulations of the so-called private law; besides the fact that the Law of Obligations is individual in relation to the Swiss Civil Code (although formally a section of the Civil Code, the Law of Obligations is considered as a special law and has its own enumeration), the author particularly emphasizes the concept of unity of the civil and commercial law of obligations in Switzerland. This uniform Code may provide special regulations in the field of commercial transactions; as a uniform text it can enable useful closer connections of civil law and the law of commercial transactions.

The third point pertains to the method of amendment of the Code. Besides the direct amendments, the author mentions those by various special laws, which do not directly amend the Law of Obligations, although in point of fact they do underline certain matters and regulate them in a separate way. According to the author, such amendments are characteristic of the modern civil law in other countries as well.

Analysing the characteristics of the Code, the author especially underlines its style, without the legislator avoiding the appropriate expert terminology; then language of the Code is easily understandable, precise and simple. However, in subsequent amendments the Code lost some of its mentioned qualities.

RÉSUMÉ

AVANT-PROPOS DU CODE DES OBLIGATIONS SUISSE

En suivant l'historique du commencement et des modifications du Code des rapports d'obligation suisse l'auteur en particulier fait choix de trois moments d'une importance générale.

Le premier est l'importance d'adopter les règles uniques dans les domaines des échanges dans les Etats fédéraux; quoique sans appui direct dans la Constitution en Suisse la tendance pour une telle unification est apparue vers le milieu du dix-neuvième siècle.

Le deuxième moment est la systématisation des règles qu'on appelle de droit civil; à part les particularités dans le rapport du Code des obligations à l'égard du Code civil en Suisse (quoique formellement la partie du Code civil le Code des obligations est traitée comme loi spéciale et elle a sa propre énumération), l'auteur met en relief particulièrement la conception relative à l'unité du droit civil et du droit des obligations commercial en Suisse. Un tel Code unique peut prévoir aussi des règles spéciales dans le domaine des échanges économiques; en tant qu'unique il donne la possibilité au rapprochement utile du droit civil et du droit des échanges commercial.

Le troisième moment se rapporte au mode de la modification du Code. A part les modifications directes l'auteur souligne les modifications par les différentes lois spéciales, qui ne changent pas directement les règles du Code des obligations, quoique effectivement elle séparent la matière déterminée et la réglemente d'une manière spéciale. Selon l'opinion de l'auteur de telles modifications sont caractéristiques de même pour le droit civil contemporains dans les autres pays.

En analysant les caractéristiques du Code l'auteur a souligné en particulier son style; quoique le législateur n'a pas évité d'employer la terminologie technique, la langue du Code est intéressante, précise et uniforme. Malheureusement dans les modifications ultérieures le Code a perdu certaines de ces qualités.